

ضد لک و روشن کنندگی

علل ایجاد پیگمانتاسیون های پوستی

لکه های ناهموار تیره یا روشن روی پوست، که برخی اوقات روشنی و تیرگی آنها بیش از حد است به نام پیگمانتاسیون شناخته می شوند. در مواقعی که ملانوسیت ها یعنی واحد های تولید کننده ملانین (رنگدانه) پوست، تخریب شوند در نتیجه لکه های پوست در نواحی مختلف بدن ظاهر می شود برعکس این حالت هم زمانی اتفاق می افتد که ملانوسیت ها شروزع به تولید بی رویه ملانین کرده در نتیجه لکه های تیره و قهوه ای در نقاط مختلف بدن ایجاد می شود.

عوامل مختلفی می توانند روی میزان و کیفیت رنگدانه ها و سلول های رنگدانه ساز تاثیر گذاشته و باعث تغییر رنگ پوست و ایجاد لک های تیره شوند که برخی از این عوامل عبارتند از:

- بیماری ها و اختلالات ارثی و ژنتیکی
- بیماری های سوخت و ساز سلولی
- بیماری های هورمونی، عفونی، التهابی
- عوامل شیمیایی و داروها
- سوء تغذیه و کمبود ویتامین ها
- تومورهای بدخیم پوستی و .....

تغییرات رنگ پوست در افراد به دو صورت تظاهر می کنند.

1- رنگ پوست ذاتی که عبارت است از میزانی از پیگمانتاسیون ملانین که به صورت ژنتیکی تعیین شده و به دو فرم ایوملانین و فنوملانین وجود داشته و در غیاب هرگونه تماس با نور خورشید یا عوامل دیگر موجود می باشند. به طوری که ایوملانین طیف رنگدانه قهوه ای تیره تا سیاه و فنو ملانین طیف و رنگدانه قرمز تا زرد تولید می کنند.

2- رنگ پوست اکتسابی که در نتیجه تماس با نور خورشید ایجاد می شود. افزایش رنگ پوست همچنین ممکن است به عوامل دیگری نیز بستگی داشته باشد.

شایع ترین علل ایجاد لک صورت

ملاسما یا لک حاملگی یکی از شایع ترین علل ایجاد لک صورت است و اغلب در خانم های مراجعه کننده برای درمان لک صورت مشاهده می شود. این نوع لک، یک لک اکتسابی قهوه ای رنگ بوده که به صورت قرینه به وجود می آید. چون این لک بیشتر در زنان باردار ظاهر می شود به لک های حاملگی شهرت دارد. ولی این حالت می تواند در خانم های مجرد و حتی به ندرت در مردان نیز دیده می شود. این لک ها بیشتر در گونه ، پیشانی و چانه دیده می شود.

کک و مک (freckles)

این عارضه که بیشتر در افراد با پوست روشن ، موهای قرمز یا بلوند و چشمان آبی دیده میشود و از سن 5 سالگی شروع شده و به صورت لکه ی کوچک قهوه ای روشن در مناطق باز بدن مثل صورت، شانه و پشت ظاهر می گردد. در تابستان تعداد ، اندازه و عمق کک و مک افزایش می یابد و در زمستان کوچک تر، روشن تر و کم تعداد تر میشود. این نوع پیگمانتاسیون ممکن است از نظر زیبایی آزار دهنده باشد ولی خطری ندارد.

لک های پیری

این لک ها در تماس حاد یا مزمن با نور خورشید و افزایش سن به وجود می آید. معمولاً لک های قهوه ای رنگ مسطح به اندازه یک سانتی متر یا بیشتر که روی صورت و دست در سنین 30-40 سالگی شروع میشود و با افزایش سن گسترده تر، بزرگ تر و پر رنگ تر می شوند.

لک های ناشی از سوء تغذیه و کمبود ویتامین

این لک ها در اثر کمبود ویتامین B12 اتفاق می افتد و در افراد با رنگ پوست سبزه و تیره شایع تر است. این لک ها ظاهر لکه لکه دارند. همچنین در کمبود ویتامین C و در انواع کم خونی ها لک های مشابه دیده می شود.

لک در اثر مصرف برخی داروها

مصرف برخی داروها نظیر کلروپرومازین، دی پنیسیلامین، داروهای ضد مالاریا و داروهای ضد سرطان و ... باعث ایجاد لک به اشکال و اندازه های گوناگون می شود.

موارد دیگری مانند آسیب پوست، ضربه و فشار، سایش و مالش قسمت های مختلف پوست، همچنین نارسایی های کبدی و کلیوی و برخی عوامل دیگر باعث تیرگی گسترده پوست می شوند.

برخی علل متفرقه، نظیر استعمال عطرها و ادکلن های حاوی 5 متوکسی سورالن و برگاموت که در پشت گوش، روی گردن و یا صورت استفاده می شوند در مجاورت آفتاب، باعث ایجاد لک های تیره در این نواحی میگردد.